

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Food ethics and synergy

2023-2-LT01-KA210-VET-000175319
Food Ethics for Future Farming and
Restaurant Leaders

Co-funded by
the European Union

Ролите на играчите

Фермери

Тези, които отглеждат култури, отглеждат животни и осигуряват суровини.

Основни опасения: производителност, справедливи доходи, устойчивост на почвите и водите, хуманно отношение към животните, адаптиране към политиката и изменението на климата.
Дилеми: балансиране между традиция и иновации, печалба и околна среда.

Доставчици на храна

Превърнете суровите съставки в ястия и ги доставете на потребителите.

Основни опасения: рентабилност, дизайн на менюто, изисквания на клиентите, разхищение на храна, етично снабдяване.

Дилеми: евтин внос срещу местни доставки, приобщаващи менюта, устойчиви опаковки.

Потребители

Граждани, които купуват и консумират храна.

Основни съображения: цена, наличност, здраве, удобство, етично потребление.

Дилеми: избор на евтина срещу устойчива храна, съпротива срещу дезинформация, разхищение на храна у дома.

Институции- създател на политики

Правителства и институции, регулиращи хранителната система.

Основни опасения: продоволствена сигурност, здравни стандарти, субсидии, климатични цели, справедливост в хранителната верига.

Дилеми: данъчно облагане, субсидии, балансиране на натиска на лобистите с нуждите на гражданите.

Правила на играта

Играчи: 4-20 Материали: 100 карти, лист за оценяване, матрица за наблюдение

Геймплей

Разделете играчите на групи от по 4.

Определете всяка роля: Земеделски производител, Доставчик на храни, Потребител, Създател на политики.

Поставете тестетата карти със събития в центъра.

Начало на рунда: Изтеглете една карта за събитие. Прочетете я на глас.

Фаза на дискусия (5 минути): Всяка роля представя своята позиция, защитавайки интересите си, относно картата на събитието на другата роля.

Фаза на преговори (5 минути): Играчите трябва да постигнат групово решение, балансирайки печалбата, етиката и устойчивостта.

Опции: гласуване, консенсус, компромис.

Резултат от решението: Учителите оценяват дали решението на групата е етично, основано на сътрудничество и устойчиво.

Следващ кръг: Изтеглете нова карта и повторете.

Край на играта: След 4-5 рунда, отборът обмисля решенията и резултатите.

Точкуване

- Етично поведение (+2 точки)
- Сътрудничество и компромис (+2 точки)
- Тесногръдо/егоистично поведение (-1 точка)

Наръчник за учители

Цели на играта

- Стимулирайте критичното мислене относно хранителната етика.
- Практикувайте възприемане на перспектива (ролево моделиране).
- Насърчавайте преговорите, сътрудничеството и гражданската ангажираност.
- Развийте мислене, ориентирано към бъдещето (сценарии 2030-2050 г.).

Ролята на учителя по време на играта

- Улеснявайте дискусията, без да давате отговори.
- Уверете се, че всички роли са уважавани и активни.
- Използвайте Матрицата за наблюдение, за да проследявате ангажираността на учениците и етичните им разсъждения.
- Умерено обсъждане в края (10-15 минути)

Подготовка

- Разпечатайте карти и ролеви листове.
- Запознайте учениците с важността на етиката в хранителните системи.
- Сформирайте групи от по 4 души и разпределете ролите на случаен принцип или по избор.

НАСОКИ ЗА ОБСЪЖДАНЕ

Стъпка 1 – Въпроси за размисъл (към учениците)

- Кои дилеми бяха най-трудни за разрешаване? Защо?
- Променили ли сте някога мнението си, след като сте чули аргумента на друг участник?
- Как сътрудничеството помогна или попречи на намирането на решение?
- Системата за оценяване възнаграждаваше ли справедливо етичното поведение?
- Какво ви изненада най-много в перспективите на други роли?

Стъпка 2 – Заключение на учителя

- Подчертайте примери за отлично сътрудничество или етични разсъждения.
- Свържете дилемите с проблеми от реалния свят (изменение на климата, разхищение на храна, потребителски избор).
- Насърчете учениците да помислят за своята роля в днешната хранителна система.

Стъпка 3 – Оценка на положителните ефекти

- Сравнете резултатите от матрицата на наблюдението преди и след.
- Използвайте ученически въпросници (саморефлексия), за да измерите:
 - Осъзнаване на хранителната етика
 - Участие в групово дискусия
 - Готовност за етично действие в реалния живот

Матрица на наблюдението

Име и роля на
ученика:

Номер на
кръга:

Критерии	Индикатори	Скала за оценка (1 = Ниско, 5 = Високо)	Бележки
Участие	Включва се активно в ролеви дискусии		
Перспектива	Разбира и обяснява гледната точка (в ролята)		
Етично разсъждение	Идентифицира етични въпроси и дилеми		
Взаимодейст вие	Работи за компромис и общо решение		
Критично мислене	Предлага креативни или основани на доказателства аргументи		
Уважение	Изслушва и цени гледните точки на другите		

Учителите могат да попълват това по време на всеки кръг за всеки ученик.

Празна страница

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

КУПУВАТЕ ЛИ
ЕВТИН ВНОС ИЛИ
ПОДКРЕПЯТЕ
МЕСТНИТЕ
ФЕРМЕРИ НА ПО-
ВИСОКИ ЦЕНИ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

КЛИЕНТИТЕ ИСКАТ
БИО ЯСТΙΑ, НО
ЦЕНИТЕ СЕ
ПОКАЧВАТ.
АДАПТИРАТЕ ЛИ
МЕНЮТО?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ТРЯБВА ЛИ ДА
СЕРВИРАТЕ САМО
КАФЕ ОТ
СПРАВЕДЛИВА
ТЪРГОВИЯ, ДОРИ АКО
ЦЕНИТЕ СЕ
ПОВИШАТ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДА ДАРЯВАМ
ОСТАТЪЦИТЕ НА
ЦЕНА ИЛИ ДА
ПРОДЪЛЖАВАМ
ДА ПИЛЕЯ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ПРЕМИНАВАТЕ
ЛИ КЪМ
БИОРАЗГРАДИМИ
ОПАКОВКИ НА
ПО-ВИСОКИ
ЦЕНИ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

БЕЖАНЦИТЕ
ИСКАТ ПОЗНАТИ
ЯСТИЯ.
АДАПТИРАТЕ ЛИ
МЕНЮТАТА?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

БЪРЗАТА ХРАНА
НОСИ ПЕЧАЛБА,
ЗДРАВΟΣЛОВНАТА
ХРАНА - ПО-
МАЛКО. КАКЪВ Е
ВАШИЯТ ИЗБОР?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

КЛИЕНТИТЕ
ИЗИСКВАТ ПЪЛНА
ПРОЗРАЧНОСТ.
ПРЕРАБОТВАТЕ ЛИ
МЕНЮТАТА?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

НАБЛИЗО ОТВАРЯ
ВРАТИ
МУЛТИНАЦИОНАЛНА
ВЕРИГА.
КОНКУРИРАТЕ ЛИ С
НИСКИ ЦЕНИ ИЛИ С
ЕТИКА?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

АКТИВИСТИ
НАСТОЯВАТ ЗА ЯЙЦА
ОТ СВОБодно
ОТГЛЕЖДАНИ
КОКОШКИ. БИХТЕ ЛИ
ПЛАТИЛИ ПОВЕЧЕ ЗА
ТАХ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

КЛИЕНТИТЕ
ОСТАВЯТ ХРАНАТА
НЕДОЯДЕНА.
НАМЕСВАТЕ ЛИ СЕ
ИЛИ МЪЛЧИТЕ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

НЕГАТИВНИТЕ
ОНЛАЙН ОТЗИВИ ВИ
ОКАЗВАТ НАТИСК.
ПРОМЕНЯТЕ ЛИ
МЕНЮТАТА ИЛИ ГИ
ИГНОРИРАТЕ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ОБСЛУЖВАТЕ ЛИ
ПЛАТЕЖОСПОСОБНИ
ТУРИСТИ ИЛИ
ПОДДЪРЖАТЕ ЦЕНИ
НА ДОСТЪПНИ ЦЕНИ
ЗА МЕСТНИТЕ
ЖИТЕЛИ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ИЗПОЛЗВАТЕ ЛИ
ЗАСТРАШЕНИ
ВИДОВЕ, ЗА ДА
ЗАДОВОЛИТЕ
ТЪРСЕНЕТО, ИЛИ
ПРЕМИНАВАТЕ КЪМ
АЛТЕРНАТИВИ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОТВИШ ЯСТИЕ ОТ
ДРУГА КУЛТУРА.
МЕСТНИТЕ ТЕ
ОБВИНЯВАТ В
НЕУВАЖЕНИЕ.
ПРЕМАХВАШ ЛИ ГО?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

НИСКИТЕ ЗАПЛАТИ
НАМАЛЯВАТ
РАЗХОДИТЕ, НО
СПРАВЕДЛИВИТЕ
ЗАПЛАТИ НАТОВАРВАТ
ФИНАНСИТЕ. КАКВО
ИЗБИРАТЕ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОДИНА 2034:
РЕСТОРАНТИТЕ ТРЯБВА ДА
АДАПТИРАТ ЯСТИЯТА СИ
КЪМ ГЕНЕТИЧНИТЕ
ЗДРАВНИ ПРОФИЛИ НА
КЛИЕНТИТЕ. СПАЗВАТЕ ЛИ
ГИ ИЛИ СЕ БОРИТЕ С
ОПАСЕНИЯТА ЗА
ПОВЕРИТЕЛНОСТ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОДИНА 2036:
СИНТЕТИЧНОТО МЕСО
СТАВА ПО-ЕВТИНО ОТ
ТРАДИЦИОННОТО. ЩЕ
АДАПТИРАТЕ ЛИ
МЕНЮТО СИ ИЛИ ЩЕ СЕ
СЪПРОТИВЛЯВАТЕ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОДИНА 2041: РОБОТИТЕ С
ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ
ГОТВЯТ ПЕРФЕКТНО, НО
ПРАВЯТ КУХНИТЕ ПО-
МАЛКО ЧОВЕШКИ.
ЗАМЕНЯТЕ ЛИ
ПЕРСОНАЛА ИЛИ
ЗАПАЗВАТЕ ТРАДИЦИЯТА?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОДИНА 2032:
ЕЛИТНИТЕ КЛИЕНТИ
ТЪРСЯТ ГУРМЕ ЯСТИЯ
НА БАЗАТА НА
НАСЕКОМИ. ПРИЕМАТЕ
ЛИ ТЕНДЕНЦИЯТА ИЛИ
СЕ ПРИДЪРЖАТЕ КЪМ
КЛАСИКАТА?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

Co-funded by
the European Union

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

Co-funded by
the European Union

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

Co-funded by
the European Union

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

Co-funded by
the European Union

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОДИНА 2045: ХРАНИТЕ
С ВИСОКИ ЕМИСИИ
(ГОВЕЖДО МЕСО, КАФЕ,
ШОКОЛАД) СА
ЗАБРАНЕНИ. КАК ДА
ПРЕОТКРИЕТЕ СВОЯТА
ИДЕНТИЧНОСТ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

2030 ГОДИНА: МАСОВО
СЕ ПРЕДЛАГАТ
БЕЗПЛАТНИ
СТАНДАРТИЗИРАНИ
ЯСТИЯ. КАК СЕ
КОНКУРИРАТЕ КАТО
РЕСТОРАНТ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОДИНА 2047: ЧИНИИТЕ
ПРОСЛЕДЯВАТ
КАЛОРИИТЕ И ЕМИСИИТЕ
НА CO₂ В РЕАЛНО ВРЕМЕ.
БИХТЕ ЛИ СПОДЕЛИЛИ ЛИ
ДАННИ С ВЛАСТИТЕ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОДИНА 2050: ХРАНЕНОТО
СЕ ПРЕВРЪЩА В
ЗАБАВЛЕНИЕ (VR ВЕЧЕРИ,
СЕНЗОРНИ
ЛАБОРАТОРИИ). ЩЕ СЕ
ТРАНСФОРМИРАТЕ ЛИ В
ЦЕНТЪР ИЛИ ЩЕ
ОСТАНЕТЕ КЛАСИЧЕСКИ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОДИНА 2039:
АКТИВИСТИТЕ
НАСТОЯВАТ ВСИЧКИ
РЕСТОРАНТИ ДА
ПРЕДЛАГАТ ДОСТЪПНИ
„ЛУКСОЗНИ“ ЯСТИЯ. ЩЕ
КОРИГИРАТЕ ЛИ ЦЕНИТЕ
ИЛИ ЩЕ ЗАЩИТАВАТЕ
ЕКСКЛУЗИВНОСТТА?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

СЕРВИРАТЕ ЛИ
САМО МЕСТНО
ВИНО/БИРА (В
ПОДКРЕПА НА
ТРАДИЦИЯТА) ИЛИ
ПРЕДЛАГАТЕ ПО-
ЕВТИН ВНОС?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОДИНА 2044: СЕНЗОРИ С
ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ
ПРОСЛЕДЯВАТ ЛИЦАТА НА
КЛИЕНТИТЕ И КАЧВАТ
НЕЗАБАВНИ „ОЦЕНКИ ЗА
УДОВЛЕТВОРЕНОСТ“.
ПОЗВОЛЯВАТЕ ЛИ
НАБЛЮДЕНИЕ ВЪВ
ВАШИЯ РЕСТОРАНТ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ПАРТНЬОРСТВОТО С
ПРИЛОЖЕНИЯ НОСИ
ПОВЕЧЕ КЛИЕНТИ, НО
НАМАЛЯВА 30% ОТ
ПЕЧАЛБИТЕ.
ПРИСЪЕДИНЯВАТЕ ЛИ
СЕ ИЛИ ОСТАВАТЕ
НЕЗАВИСИМИ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

Co-funded by
the European Union

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

Co-funded by
the European Union

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

Co-funded by
the European Union

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

Co-funded by
the European Union

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

УЧИЛИЩАТА
НАСТОЯТЕЛНО
ПРИЗОВАВАТ
РЕСТОРАНТИТЕ ДА
ПРЕМАХНАТ ГАЗИРАНИТЕ
НАПИТКИ И ПЪРЖЕНИТЕ
КАРТОФИ ОТ ДЕТСКИТЕ
МЕНЮТА. СПАЗВАТЕ ЛИ
ГИ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОДИНА 2050: ЗАКОНЪТ
ЗАБРАНЯВА ВНОСА НА
ВСЯКАКВИ ХРАНИ С
ТРАНСПОРТ НАД 500 КМ.
СПИРАТЕ ЛИ ДА
ПРЕДЛАГАТЕ ЕКЗОТИЧНИ
ЯСТΙΑ ИЛИ ЩЕ ОПИТАТЕ
ЧЕРНИЯ ПАЗАР?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ГОДИНА 2033: ПРИЛОЖЕНИЕ
ПРЕДСКАЗВА КОИ ВКУСОВЕ
ЩЕ БЪДАТ МОДЕРНИ ПРЕЗ
СЛЕДВАЩАТА ГОДИНА.
АДАПТИРАТЕ ЛИ МЕНЮТАТА
КЪМ ДАННИТЕ ИЛИ СЕ
ДОВЕРЯВАТЕ НА
КРЕАТИВНОСТТА НА ВАШИЯ
ГОТВАЧ?

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

Co-funded by
the European Union

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

Co-funded by
the European Union

ДОСТАВЧИК НА ХРАНА

Co-funded by
the European Union